

ISKUSTVA U PRIMJENI ZKP-A S POSEBNIM OSVRTOM NA SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA KRIMINALITET DROGA

Stručna edukacija iz područja suzbijanja
zlouporabe droga,
Valbandon, 17.-18. travnja 2013.

Helena Pirnat-Dragičević, viša
državnoodvjetnička savjetnica u DORH-u

Novine Kazneni zakon (NN 125/11)

- Kazneno djelo zlouporabe opojne droge iz čl. 173. KZ/97 prebačeno je u glavu kaznenih djela protiv zdravlja ljudi i podijeljeno u dva članka,
- 1. neovlaštena proizvodnja i trgovanje drogom - članak 190. KZ/11
- 2. omogućavanje trošenja droge - članak 191. KZ/11
- Značajna novina je kaznenopravno zahvaćanje i tvari zabranjene u športu koje je izdvojeno u zasebno kazneno djelo u čl. 191. a KZ/11 (to zahtjeva donošenje posebne dodatne liste tvari zabranjenih u športu)
- KZ/11 - jezično je usklađen sa Zakonom o suzbijanju zlouporabe droga - nema više termina pripravci, već tvari te nisu više opojne droge već droge

Članak 190. Kaznenog zakona

- Stavak 1. inkriminira neovlaštenu proizvodnju i preradu droge koja nije namijenjena za prodaju - predviđena niža kazna i to kazna zatvora do 5 godina,
- Stavak 2. inkriminira proizvodnju, preradu, prienos, **IZVOZ, UVOZ**, nabavljanje i posjedovanje droge koja je namijenjena neovlaštenoj prodaji ili stavljanju u promet na drugi način te neovlašteno nuđenje na prodaju, prodaju, posjedovanje u prodaji ili kupnji i drugo stavljanje u promet droge - predviđena kazna je od 1 do 10 godina zatvora (blaži po kazni KZ/97 - najmanje 3 godine)

- Stavak 3. je **nov**, uvodi se niz novih kvalifikatornih okolnosti (prodaja djeci, prodaja na određenim mjestima ili je počinitelj određena osoba...) koje djelo iz čl. 1. čine težim- predviđena kazna do 3 do 15 godina zatvora,
- Stavkom 4. se inkriminira kažnjavanje organizatora mreže preprodavatelja ili posrednika- predviđen je poseban minimum od 3 godine zatvora (čl. 173. st.3. KZ/97 najmanje 5 godina zatvora) pa je ovaj zakon blaži,
- Stavak 5. je **nov**, uvodi prouzročenje smrti iz nehaja počinjenjem djela iz stavka 2.,3. i 4. kao posebna kvalifikatorna okolnost- predviđena kazna od 5 do 20 godina zatvora,
- Stavak 6. je izmijenjen članak 173. stavak 4. traži se izrijeком da počinitelj mora znati da su oprema, materijal i stvari namijenjeni za neovlašteni uzgoj i izradu droge- predviđena kazna od 6 mjeseci do 5 godina (ovaj zakon je blaži jer predviđa niži posebni minimum)

Stvarna nadležnost-odredbe ZKP-a

- Čl. 190. stavak 1.,2. i 6.; čl. 191. stavak 1. i 2. KZ-a (NN 124/11) - nadležan Općinski sud sukladno odredbi čl. 19. a ZKP-a
- Čl. 190. stavak 3.,4. i 5.; čl. 191. stavak 3.- nadležan Županijski sud sukladno odredbi čl. 19.c ZKP-a
- ukoliko je kazneno djelo počinjeno u sastavu zločinačkog udruženja (čl. 328. i čl. 329 KZ-a) nadležan je Uskok (čl. 1. st.1 toč.1. i 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Uskoku NN 136/12 od 7. prosinca 2012)

POSEBNE DOKAZNE RADNJE

- **Posebne** dokazne radnje su jedne od ukupno 12 dokaznih radnji koje poznaje ZKP.
- njima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana,
- uređene su čl. 332. - 338. ZKP-a i čl. 48. ZUSKOK-a
- Način provođenja uređen je Pravilnikom MUP-a
- Čl. 38. Protokola o zajedničkom radu policije i državnog odvjetništva tijekom prethodnog i kaznenog postupka (1.9.2011.)

KADA SE ODREĐUJU?

Samo iznimno, ako se istraga ne može provesti:

- **na drugi način**
- ili bi to bilo moguće samo **uz nerazmjerne** teškoće,
- načelo razmjernosti

TKO IH ODREĐUJE

- o provođenju posebnih dokaznih radnji odlučuje **sudac istrage pisanim obrazloženim nalogom**, na temelju **pisanog obrazloženog zahtjeva državnog odvjetnika**.
- **zahtjev državnog odvjetnika mora biti takav da omogući sucu istrage prosudbu da li su ispunjeni zakonski uvjeti za određivanje posebnih dokaznih radnji**

POSEBNE DOKAZNE RADNJE KOJIMA SE PRIVREMENO OGRANIČAVAJU ODREĐENA USTAVNA PRAVA GRAĐANA

- 1) nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu,**
- 2) presretanje, prikupljanje i snimanje računalnih podataka,**
- 3) ulazak u prostorije radi provođenja nadzora i tehničko snimanje prostorija,**
- 4) tajno praćenje i tehničko snimanje osoba i predmeta,**
- 5) uporabu prikrivenih istražitelja i pouzdanika,**
- 6) simuliranu prodaju i otkup predmeta te simulirano davanje potkupnine i simulirano primanje potkupnine,**
- 7) pružanje simuliranih poslovnih usluga ili sklapanje simuliranih pravnih poslova,**
- 8) nadzirani prijevoz i isporuku predmeta kaznenog djela.**

PREMA KOME SE MOGU ODREDITI

1. OSOBI

- za koju postoje osnove sumnje da je sama počinila ili zajedno s drugim osobama sudjelovala u kaznenom djelu iz čl. 334. ZKP-a

2. OSOBAMA

za koje postoje osnove sumnje da počinitelju:

- da počinitelju ili od počinitelja **prenose** priopćenja i poruke u svezi s djelom,
- da se počinitelj **služi** njihovim priključcima na telefon ili drugim telekomunikacijskim uređajem
- koje **kriju** počinitelja kaznenog djela
- ili mu prikrivanjem **sredstava** kojima je kazneno djelo počinjeno, **tragova** kaznenog djela ili **predmeta** nastalih ili pribavljenih kaznenim djelom ili na drugi način pomažu da ne bude otkriven.

- 3. uz pisani pristanak osobe, posebne dokazne radnje mogu se primijeniti na **sredstva, prostorije i predmete** te osobe
- 4. prema **predmetu kaznenog djela** u slučaju kad se ne raspolože saznanjima o identitetu sudionika kaznenog djela

KATALOG KAZNENIH DJELA (čl. 334. ZKP-a)

- prema čl. 55 stavak 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (NN 143/12 od 20. prosinca 2012) posebne dokazne radnje iz čl. 332. stavak 1. ZKP-a mogu se odrediti za kaznena djela iz članka 190. i 190.a Kaznenog zakona
- posebne dokazne radnje trebaju biti kruna redovnih izvida.

SADRŽAJ NALOGA

- **raspoloživi** podaci o osobi protiv koje se posebne dokazne radnje primjenjuju,
- **činjenice** iz kojih proizlazi potreba poduzimanja
- **rok** trajanja koji mora biti primjeren ostvarenju cilja kao i **način, opseg i mjesto** provođenja radnje.

Posebne dokazne radnje izvršava policija

- O tijeku izvršenja radnji policija **sastavlja:**
- **dnevna izvješća i dokumentaciju** tehničkog zapisa koju dostavlja državnom odvjetniku, na njegov **zahtjev.**
- Po **isteku** radnji policija sastavlja **posebno izvješće** za državno odvjetništvo i suca istrage u kojem navodi:
 1. vremenski početak i završetak radnje,
 2. broj i identitet osoba obuhvaćenih radnjom.

- Dokumentaciju tehničkog zapisa policija izrađuje u dva primjerka.
- Jedan primjerak čuva u policijskoj arhivi.
- Drugi primjerak uz posebno izvješće policija dostavlja državnom odvjetniku uz prikupljene snimke i dokumentaciju.

TRAJANJE = 6+6+6=18 mjeseci

- najdulje šest mjeseci.
- iz važnih razloga za još šest mjeseca.
- u složenim predmetima za daljnjih šest mjeseci

OBUSTAVA PODUZETIH RADNJI

- Čim prestanu **pretpostavke**, **razlozi** iz čl. 332. st. 1. ZKP-a, sudac istrage je dužan odrediti obustavu poduzetih radnji.
- Državni odvjetnik i sud paze po službenoj dužnosti.

Ako se prilikom poduzimanja radnji zabilježe podaci i obavijesti koji upućuju na neko drugo kazneno djelo i počinitelja kataloga, taj dio snimke će se prepisati i dostaviti državnom odvjetniku, **i može se upotrijebiti kao dokaz u postupku za to kazneno djelo.**

- Cjelovita snimka, zapis i dokumentacija **čuvaju se zapečaćeni** u državnom odvjetništvu.
- Kad je to **s obzirom na okolnosti moguće**, na prijedlog državnog odvjetnika, sudac istrage naložit će da se **za spis predmeta** izdvoje samo oni dijelovi snimke, zapisa i dokumentacije koji se **odnose** na taj kazneni postupak.
- U tu svrhu državni odvjetnik dostavlja sucu istrage **obrazloženi prijedlog i cjelovitu snimku** koju će sudac istrage vratiti nakon što izdvoji dio snimke koji se odnosi na taj kazneni postupak.

PRAVA OKRIVLJENIKA

- Na zahtjev okrivljenika državni odvjetnik će mu odmah **omogućiti reprodukciju snimke ili uvid u zapis ili dokumentaciju.**
- Nakon što je provedena reprodukcija ili uvid u zapis ili dokumentaciju, okrivljenik **može na raspravi predložiti da se pojedini dijelovi ili cjelovita snimka, zapis, ili dokumentacija reproducira ili pročita.**

SADRŽAJ I SMISAO

međunarodne pravne pomoći

- **međusobno ispomaganje pravosudnih tijela**
- **zajedničko djelovanje na suzbijanju kriminala**
- **sigurnost pojedinca i društva**

TEMELJNA NAČELA

međunarodne pravne pomoći

Pružaju se u najširem smislu u skladu s načelima

- domaćega pravnog poretka**
- Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda**
- Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima**
- uzajamnog povjerenja**

PRAVNI OKVIR – 1

- međunarodni akti -

⇒ Višestрани ugovori

- Ujedinjenih naroda**
- Vijeća Europe**

⇒ Dvostrani ugovori

- Sukcesija**
- Zaključeni nakon osamostaljenja RH**

PRAVNI OKVIR – 2

- domaće pravo -

- **Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći**
- **Zakon o kaznenom postupku**
- **Zakon o suzbijanju korupcije i organiziranog kriminaliteta**

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima

Stupio na snagu *1.7.2005.* godine

ZoMPP – *ciljevi*

- ✓ unaprijediti međunarodnu suradnju
- ✓ ubrzati kaznene postupke u cilju sprječavanja, otkrivanja i sankcioniranja teških oblika kriminala koji imaju transnacionalni karakter

PUTEVI KOMUNIKACIJE

👉 **Ministarstvo pravosuđa –**

CENTRALNO TIJELo

za zaprimanje i odašiljanje zamolnica

👉 **NEMA DIREKTNE KOMUNIKACIJE
PRAVOSUDNIH TIJELA (*još*)**

👉 **Izuzetak: Dvostrani ugovor s Austrijom**

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI -1

predstavnik u organizaciji
"Europol"

predstavnik u organizaciji
"Eurojust"

kontakt osobe u RH za
Europsku pravosudnu mrežu

sudjelovanje eksperata u
radu tijela Vijeća Europe

EUROJUST (2002)

- **Središnje tijelo EU za međunarodnu suradnju u kaznenim predmetima**
- **Potiče i poboljšava koordinaciju istrage i sudskih progona te sudjeluje u rješavanju spornih pitanja**
- **Novo stalno tijelo u području europskog prava**

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI -2

- **Državno odvjetništvo RH zaključilo s drugim državnim odvjetništvima**

↳ **memorandume o suradnji**

- **temelj za**
 - ↳ **pružanje i traženje uzajamne pravne pomoći**
 - ↳ **kvalitetniju suradnju**
- **(u određenim fazama kaznenog postupka)**

HVALA NA PAŽNJI!